

TATA VÁROS INTEGRÁLT VÁROSFELJESZTÉSI STRATÉGIÁJA

/TERVEZET/

2008. MÁJUS

TARTALOMJEGYZÉK

ÖSSZEFOGLALÓ	4
1 A VÁROS SZEREPÉNEK MEGHATÁROZÁSA A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN	4
1.1 Tata szerepe a régióban	4
1.2 Tata kistérségi szerepköre	5
1.3 Tata város jelentős szerepet tölt be a kistérség gazdasági életében.....	8
2 A VÁROS EGÉSZÉRE VONATKOZÓ RÖVID HELYZETÉRTÉKELÉS	10
2.1 Tata város SWOT elemzése	10
2.2 A város elérhetősége.....	12
2.3 A város gazdasága, a vállalkozások jellemzői.....	13
2.4 Természeti értékek.....	14
2.5 Kulturális, történelmi értékek	17
2.6 Oktatási, nevelési feltételek.....	22
2.6.1 Ellátandó kör	22
2.6.2 Óvodai ellátás	22
2.6.3 Iskolai ellátás	23
2.6.4 Személyi feltételek	24
2.6.5 Infrastruktúra	25
2.7 Szociális ellátás, támogatás	25
2.7.1 A fiatalok szociális helyzete a városban.....	25
2.7.2 A tanulói összetételre, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók arányának kiegyenlítetttségére vonatkozó adatok vizsgálata	27
2.7.3 A felnőtt korúak szociális ellátása	29
2.7.4 Nappali ellátás – kistérségi szinten szervezett.....	29
2.7.5 Szociális ellátás főbb formáiban részesülők.....	29
2.7.6 Családsegítés	31
2.7.7 Pénzbeli ellátások és közfoglalkoztatás.....	31
2.7.8 Adósságkezelési szolgáltatás.....	33
2.8 A város ingatlanvagyonra	33
2.8.1 A vagyongazdálkodás elvei:.....	33
3 VÁROSRÉSZ LÉPTÉKŰ FEJEZETEK.....	35
3.1 A városrészek és főbb funkcióik	35
3.1.1 Az egyes városrészek kereskedelmi ellátottságát jellemző mutatók.....	39
3.2 Az egyes városrészek elemzése.....	40
3.3 SWOT elemzés városrészenként	46
4 STRATÉGIA	49
4.1 A stratégiát megalapozó dokumentumok	50
4.1.1 A város településfejlesztési koncepciója	50
4.1.2 A város rendezési-szabályozási terve	53
4.2 A város hosszú távú jövőképe	53
4.2.1 Városi funkciók	55
4.2.2 Közigazgatás, közszolgáltatások	56
4.2.3 Humán szolgáltatások.....	56
4.2.4 Közösségi élet.....	57

4.3	Középtávú, 7-8 évre szóló célok	57
4.3.1	Demográfia, vonzáskörzet, kistérségi feladatok.....	57
4.3.2	A középtávú stratégia konkrétabb céljai:.....	59
4.4	Az egyes városrészekhez kapcsolódó rövid távú részcélok	69
5	AZ AKCIÓTERÜLETEK KIJELÖLÉSE	70
5.1	Városrehabilitációs akcióterületek	70
5.1.1	Akcióterület lehatárolása: Kossuth tér és környéke	74
5.1.2	Iparfejlesztésre kijelölt akcióterület.....	79
5.1.3	Az Angolpark és fejlesztendő környéke	80
5.1.4	A vár környezetének fejlesztése, funkcióváltása	82
5.1.5	Az Öreg tó és környéke	84
5.1.6	A Május 1. úti körforgalmi csomópont és környékének fejlesztése.....	86
5.1.7	A vasúti pályaudvar és a buszpályaudvar összehangolt fejlesztése, közlekedési csomópont fejlesztése	87
5.1.8	Az újhegyi kereskedelmi és iparterület fejlesztése.....	88
5.1.9	Fényes Fürdő Szabadidő-és Sportközpont	88
5.2	További teendők	89
6	ANTI-SZEGREGÁCIÓS TERV	90
6.1	Anti-szegregációs helyzetlemezés a város egészére, városrészek szerinti bontásban 90	
6.2	A roma népesség helyzete a városban	101
6.3	Anti-szegregációs program.....	102
6.3.1	A város szegregációt megelőző általános intézkedései	102
6.3.2	A szegregáció szempontjából feltárt területeken javasolt intézkedések.....	104
7	PARTNERSÉG	108

ÖSSZEFOGLALÓ

A stratégia tervezete az IVS-hez kiadott kézikönyv iránymutatásainak, szerkezetének figyelembevételével történt, mely 3 időhorizontra /hosszú, közép és rövid táv/ és 3 dimenzióra /város, városrész, akcióterület/ szintenként ajánlotta a stratégia kidolgozását. A stratégia egyes elemei még kidolgozás alatt állnak, mivel beépítendő statisztikai adatok a KSH-ból még nem érkeztek meg. Várhatóan ezek lényegesen nem fogják befolyásolni a kijelölendő fő irányokat, a tervezett fejlesztések kijelölését. Az IVS-ben fontossági sorrend és időbeni sorrend megjelölése is szükséges.

1 A VÁROS SZEREPÉNEK MEGHATÁROZÁSA A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN

1.1 Tata szerepe a régióban

A Területfejlesztési koncepció kijelöli Tata helyét a régióban és a Közép-dunántúli régió területi céljai között definiálja a régió különböző településtípusai számára a komparatív előnyök alapján elérendő célokat, nevezetesen:

- A régió **növekedésre, specializációra képes középvárosainak** (Bicske, Esztergom, Komárom, Mór, Ajka, Pápa, **Tata**) alkalmassá tétele az innováció fogadására és térségük dinamizálásának közvetítésére.
- Az **idegenforgalmi vonzerőkkel** rendelkező városok és térségük (**királyi városok:** Esztergom, **Tata**, Székesfehérvár, Veszprém, valamint Balatonalmádi, Balatonfüred, Gárdony) turisztikai és kulturális versenyelőnyeinek kihasználása. A városhálózaton belüli elérhetőséget javító észak-déli és kelet-nyugat irányú hiányzó közlekedési kapcsolatok fejlesztése. A régió fővároshoz közeli nagyvárosainak alkalmassá kell válniuk Budapest funkciókoncentráló hatásának az ellensúlyozására és lezárására;

- A régió speciális táji adottságaik alapján kiemelt térségei elsősorban idegenforgalmi térségek, ill. a fenntartható vidékfejlesztés térségei:

Mindezek alapján Tata növekedésre, specializációra alkalmas, fejlesztési potenciállal rendelkező város a Közép-Dunántúli régióban, ahol az innovációs fogadóképesség növelése, a turisztikai és kulturális versenyelőnyök kihasználása, a speciális táji adottságokra épülő idegenforgalmi funkció lehetőségeinek kihasználása a régióban meghatározható főbb szerepkörök.

1.2 Tata kistérségi szerepköre

A kistérségben a megye népességének 12,5 %-a, 38.800 fő él, közülük Tatán a térség lakóinak 61,5%-a. **Megállapítható**, hogy a kistérség helyzete kedvezőnek mondható: pozitív vándorlási egyenleg és az országos értéknél alacsonyabb öregedési index jellemzi a tatai kistérséget. Nyolc esetben (vándorlási egyenleg; vendégéjszakák száma; SZJA alapot képező jövedelem; személygépkocsik száma; közműolló; tartós munkanélküliek aránya; ezer lakosra jutó működő egyéni és társas vállalkozások száma) az 50. helynél jobb a térség pozíciója.

Különösen kiemelkedő a működő vállalkozások ezer lakosra jutó száma, mely mind a társas- (4%-kal), mind az egyéni vállalkozások esetében (31%-kal) magasabb az országos átlagnál. Egyedül az újonnan épített lakások lakásállományon belüli arányát tekintve került Tata és környéke a kistérségi rangsor harmadik harmadába. Kedvező társadalmi-gazdasági jelzőszámai ellenére megyéjében csak a középmezőnyben található, átlagosan a 4. helyet szerezte meg. /Részletes adatok a kistérségről a mellékletben találhatóak./

- Tata és térsége a megye középső részének legvonzóbb lakóterülete, amely a szomszédos kistérségekből - Tatabánya, Oroszlány - is vonzza a letelepülőket.

Tata a kistérség lakó-, foglalkoztatási, kereskedelmi, turisztikai, egészségügyi és kulturális szervező központja, a környező kistelepülések munkavállalóinak jelentős része elsősorban Tatán keres magának megélhetést.

Tata a kistérség közigazgatási központja is, a kistérségi társulás is Tatai székhellyel működik. A Tatai Önkormányzat a kistérség számos közigazgatási funkcióit ellátja.

A Tatán található országos szintű intézmények:

- NATO laktanya és gyakorlóterek a kistérségben.
- Tatai Olimpiai Edzőtábor
- Nemzeti Geológiai Múzeum

Tata regionális megyei szerepkörei

- Kulturális, turisztikai funkciók
  - A vár és a vármúzeum
  - Angolkert
  - Eszterházy Kastély
  - Szabadtéri Színpad
  - A város mintegy 85 országos jelentőségű műemléke
- Oktatási
  - Mezőgazdasági Szakközépiskola
  - Tehetséggondozó Központ
  - Sport tagozatos, valamint Zeneiskola
  - Kollégium
  - Növényvédő Állomás

Tata kistérségi szintű funkciói:

- Közigazgatási, közszolgáltatási
  - Közigazgatási-építési szakhatósági feladatkör
  - Rendőrség kistérségi központ
  - Bíróság
  - Ügyészség
  - Vízügyi Igazgatóság
- Városi
  - Helyközi buszpályaudvar

Vasúti kistérségi közlekedési csomópont

Posta Kistérségi ellátó központ

- Kulturális

Könyvtár-mozgó könyvtár

Művelődési Központ

Sportközpont

- Humán ellátó funkció

Oktatási központi feladatkör /6 középfokú oktatási intézmény, 2 megyei, 1 egyházi és 2 alapítványi fenntartású/

Foglalkoztatási-munkaügyi központ kirendeltség

Egészségügyi szakellátási feladatkör, beleértve a kijelölt kórházi feladatokat.

/Kórház, rendelőintézet, mentőállomás/

Szociális gondozás ellátásban kistérségi feladatkör, az Idősek Othona kistérségi fenntartású is .

3 speciális területen megyei hatáskörű oktatási intézménnyel rendelkezik:

Tehetséggondozó Központ, Zenetagozatos , Sport tagozatos Iskola

- Gazdasági,üzleti

A kistérség foglalkoztatásában, kereskedelmi ellátásban, pénzügyi és egyéb üzleti szolgáltatásokban meghatározó kistérségi központ.

Mivel Tata a megye központhoz közel, alig 10 km távolságra helyezkedik el, ezért a város részben a megyeszékhely vonzáskörzete is a foglalkoztatás, különösen az ipari foglalkoztatás tekintetében. Foglalkoztatási elszívó hatással bír még Komárom, valamint a főváros is.

A turizmus vonatkozásában viszont Tata meghatározó jelentőséggel bír adottságai révén. Másrészt kedvező természeti környezete ideális lakóhellyé tette a környék számára és így mind a kistérségből való migráció, mind a Tatabányáról történő áttelepedés is növekvő mértékben tapasztalható.

A város maga is országos turisztikai központ egy olyan kistérségben, ahol több országos és regionális, sőt nemzetközi jelentőségű turisztikai célpont található /Várgesztes, Vértesszőlős, Tatai vár, Öreg-tó, Angol-park stb./

A város és a kistérség elsősorban a rekreációs, az üdülő és a pihenőhely szerepével tud szert tenni hosszú távon is érvényesülő regionális, sőt országos kihatású jelentőségre, amint az korábban a történelmi múltjában is bebizonyosodott.

1.3 Tata város jelentős szerepet tölt be a kistérség gazdasági életében

A város a népességszám, a foglalkoztatás, az üzleti élet, a szolgáltatások alapján a fejlődő városok közé tartozik. **A város funkcióellátottság szempontjából funkciógazdag városnak tekinthető.** Tata fejlett gazdasági funkciókkal rendelkezik: ipari, építőipari, kereskedelmi és szolgáltató vállalkozások - beleértve a pénzügyi szolgáltatásokat is - egyaránt megtalálhatóak a városban. Tatán több, mint 3000 működő vállalkozás van, az 1000 állandó lakosra jutó vállalkozások számát tekintve az országosnál kedvezőbb helyzetben van. A vállalkozások aránya a kistérség központjában, **Tatán a legmagasabb, ahol a vállalkozások lakosokra vetített aránya a vidéki középérték / 70,72/ másfélszeresét is meghaladja.**

A., A városnak fejlett a gazdasága és a kereskedelme. A városban rendszeresen működik a hagyományos piac, mellette azonban számos nemzetközi kiskereskedelmi lánc üzlete is jelen van. Működik ipari park és vannak ipari területek az ipari parkon kívül is. A városban irodai elhelyezésre alkalmas ingatlanok viszont kis számban vannak.

A város 2000 kereskedelmi szálláshellyel rendelkezik és 273 a vendéglátóhelyek száma.

B., A városnak kiterjedt közlekedési infrastruktúrája van, közúton gyorsan megközelíthető az M1 autópálya mellett helyezkedik el, vasúton és távolsági buszközlekedéssel egyaránt megközelíthető. A városban helyi buszközlekedés megoldott, taxi szolgáltatás,; viszont nincs.

C., A városban postai szolgáltatás működik.

D, A város kiépített telefonhálózattal rendelkezik, a szélessávú internet elérési lehetőség is biztosított.

E. A városban zárt köz csatornahálózat van, az ivóvízellátásba bekötött lakások száma eléri a 100%-ot, a szennyvízcsatornába való bekötöttség 95%-os.

F, A város rendelkezik közösségi könyvtárral, kulturális és művelődési központtal, 3 állandó fedett és egy szabadtéri múzeuma van. A városban van mozi és egy kisebb sportközpont. Az olimpiai edzőtábor területei azonban csak korlátozottan vehetők igénybe.

G, A város a térség közigazgatási központja, városi önkormányzat és kistérségi települési önkormányzat van a városban. A területi közigazgatási szervek közül kirendeltsége van az állami foglalkoztatási szolgálatnak, a rendőrségnek, az ügyészségnek, a bíróságnak. Polgárőrség is működik a városban.

H, A humán szolgáltatási funkciók közül van gyógyszertár, kórház, szakorvosi, valamint háziorvosi rendelő intézet. A városban van bentlakásos szociális ellátó intézet és idősek klubja, óvoda, általános iskolák, középiskolák /6 db/ .

Felsőfokú oktatási intézménnyel a város nem rendelkezik.

I, A város lakosságának hiteles tájékoztatásában fontos szerepet tölt be az Alapítványi formában működő városi televízió. A városnak önálló kábeltévéhálózata és önálló sajtóorgánuma is van.

A Város a kistérség egyik foglalkoztatási központja, migrációs többlettel rendelkezik. A város foglalkoztatási szempontból az alacsony munkanélküliségi rátával jellemezhető városok közé tartozik, A munkavállalási korú népesség száma i nőtt /1000 fős növekedés/. A munkanélküliségi ráta jelenleg az országos átlagnál alacsonyabb 5,3%-os. A városban 2001-ben 10499 foglalkoztatott volt, legtöbben a szolgáltatásokban dolgoztak (6866 fő), míg az

iparban, építőiparban talált megélhetést 3243 fő. A város ingázási többlete 300 fő volt 2001-ben.

Ugyanakkor a kistérségben igen kedvezőtlen foglalkoztatási folyamatok is jellemzők. A tatai kistérségben a legalacsonyabb a megyében a foglalkoztatási és aktivitási ráta: az 50 %-ot sem éri el és csaknem 10%-kal marad el a megyei foglalkoztatási színvonaltól. A jelenség összefügg az idősödő lakossággal, de az igen alacsony foglalkoztatási ráta és az alacsony munkanélküliségi ráta együttes jelenléte mélyebb elemzéseket igényel. Valószínűsíthető, hogy a kistérségben nincsen elég - az inaktívakat mozgósító - legális munkalehetőség.

2 A VÁROS EGÉSZÉRE VONATKOZÓ RÖVID HELYZETÉRTÉKELÉS

A város vonzáskörzete kiterjed a kistérség egészére, sőt a kedvező természeti környezete folytán a szomszédos iparosodott városokban - Tatabányán, Oroszlányban - dolgozók egy része is Tatai lakos. Máshogyan fogalmazva az elingázás is jellemző a városra.

2.1 Tata város SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - Jól képzett munkaerő, alacsony munkanélküliségi ráta - Jelentős vállalkozói létszám, üzleti érzékenység. - Az önkormányzat, a gazdasági szféra a civil szervezetek folyamatos párbeszéde. - Fejlődésorientált önkormányzati vezetés. - A város fejlődési irányainak a társadalmi vitákban érlelt koncepciója /Magyary Terv/. - Jelentős kulturális, történelmi hagyományok 	<ul style="list-style-type: none"> - A város arculatának nem elégséges pozicionálása. - A komparatív előnyök nem elégséges kihasználása /földrajzi helyzet, természeti adottságok, kulturális, történelmi tradíciók, kedvező klíma stb/. - Fejlesztésre szoruló városi infrastruktúra/elkerülő út, csatornahálózat, parkolóházak, illetve parkolási lehetőségek/ - Az egészségügyi hálózat nem megfelelő

<p>és arra épülő innovatív kezdeményezések.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A természet értékeinek céltudatos védelme. - Jó lakosságmegtartó és vonzó képesség. - Innovatív fejlesztési elgondolások és kezdeményezések, fejlesztések - Jó kistérségi és regionális szintű együttműködés. - Kiegyensúlyozottan fejlődő város, alacsony szintű szegregációs veszélyeztetettség - A hátrányos helyzetűek helyzetét figyelő, gondoskodó önkormányzat 	<p>infrastrukturális háttere.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az adottságokhoz, illetve a tervezett funkcióhoz nem illő, leromlott állapotú, nem megfelelő megjelenésű és nem megfelelően pozícionált városközpont, illetve történelmi, természeti városrészek. - Nem megfelelően költség hatékony energiaellátó rendszerek. - Iparfejlesztéshez hiányos ipari infrastruktúra. - A fejlesztési törekvésekhez képest szűkös anyagi források.
<p>Lehetőségek</p>	<p>Veszélyek</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Kedvező földrajzi helyzet, a város gyors elérhetősége /M1 autópálya/, a főváros közelsége, a nyugati és az északi országhatár közelsége. - Kiváló mikroklíma, különleges természeti adottságok /tavak, történelmi tájkert, növény- és madárvilág stb. / - Történelmi és kulturális infrastruktúra, tradíciók. - Gazdaságilag jól fejlett régió, jelentős ipari és turisztikai értékekkel, turisztikai fejlesztésekre orientált regionális gazdaságfejlesztési stratégia. - Az ÚMFT-ben, a regionális operatív programokban turisztikai fejlesztésekben nevesített város. - Turisztikai értékekben gazdag kistérség 	<ul style="list-style-type: none"> - Jelentős verseny a régióban a bevonható erőforrásokért. - A környezeti problémák súlyosbodása. - A feltörő vizek által létrejövő beavatkozási szükséglet, a vízbázisok veszélyeztetettsége - A megyeközpont elszívó hatása. - Munkaerő források beszűkülése egyes területeken. - Az üzleti szféra ellenérdekeltsége egyes, a környezetvédelem érdekében tervezett intézkedésekkel szemben.

része – szinergikus hatások. - Foglalkoztatásra alkalmas, bevonható inaktív népesség.	
--	--

2.2 A város elérhetősége

Tata megközelíthetősége **közúton, személygépkocsival** nagyon jónak mondható, hiszen közvetlenül az M1-es autópálya mentén fekszik, melynek köszönhetően Budapest (illetve Bécs vagy Pozsony) gyorsan elérhető. A városon keresztül halad az 1-es számú elsőrendű főút, mely Budapesttől Tatabányáig az M1-es autópálya mentén halad, majd Tatát is északdél irányban átszelve Almásfüzitőnél csatlakozik a 10-es úthoz, mely pedig a Duna völgyében haladva Budapest északnyugati részével teremt kapcsolatot. Az 1-es út igen jelentős környezeti terhelést okoz Tatán, s mivel irányonként egysávos, az átlagos haladási sebesség is számottevően alacsonyabb rajta közlekedve, mint az autópályán. A megyeközpont, Tatabánya a város közvetlen szomszédságában, mindössze 10 km-re fekszik, az 1-es úton pár perc alatt elérhető.

1. táblázat: Tata elérhetősége a környező városokból személygépkocsival

Város	Távolság (km)	Idő (perc)
Budapest	71	60
Győr	59	50
Székesfehérvár	62	70
Esztergom	44	45
Komárom	20	25
Pozsony	140	90
Bécs	180	120

Forrás: Tata város Turizmusstratégiája, illetve www.viamichelin.com

2.3 A város gazdasága, a vállalkozások jellemzői

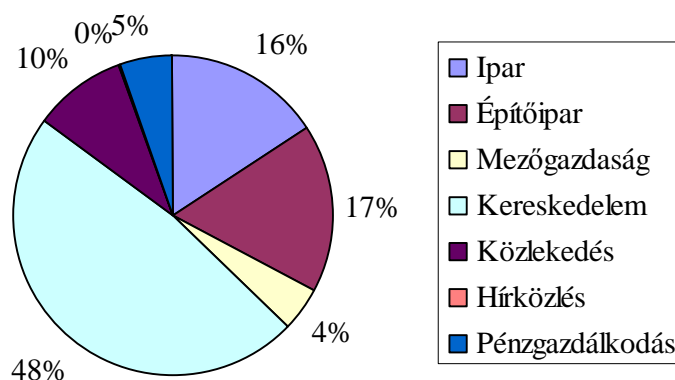
A városban levő gazdaságról jó képet adnak a vállalkozásokról szóló információk

Működő vállalkozások száma 2008. január elsején:

Összes	3096
ebből egyéni vállalkozó:	1446
társas vállalkozás :	1650

Vállalkozások száma nemzetgazdasági ágak szerint darabszám, illetve százalékos arányban:

Ipar	253
Építőipar	270
Mezőgazdaság	71
Kereskedelem	758
Közlekedés	152
Hírközlés	6
Pénzgazdálkodás	82

Kiskereskedelmi üzletek száma (humán gyógyszertárak nélkül)

Kiskereskedelmi üzletek száma	936
Vendéglátóhelyek száma	273

Egyéni vállalkozások által üzemeltetett

kiskereskedelmi üzletek száma (a humán gyógyszertárak nélkül)	378
vendéglátóhelyek száma	273
kiskereskedelmi szálláshelyek száma	33
szállásférőhelyeik száma	2092

Idegenforgalom.

A Tatán megszálló vendégforgalom jellemző adatai

Vendégek száma összesen	24 718 39 fő
külföldiek aránya	54%
magánszállások részesedése	3 (%)

Átlagosan eltöltött éjszaka / vendég összesen 2,3

ebből külföldi 2,7

kereskedelmi magánszállásokon 2,0

Forrás: KSH, 2004 alapján végzett saját számítások

A régió nagyobb méretű, illetve jelentősebb idegenforgalmat vonzó településeivel összehasonlítva Tata a városban megalvó vendégek számát tekintve a harmadik helyet foglalja el.

A város 85 országos és 200 helyi védett épülettel, valamint az ehhez kapcsolódó építészeti érdekvédelemben részesülő területtel rendelkezik.

2.4 Természeti értékek¹

Eszterházy Ferenc XVIII. Századi **angolkertje** európai viszonylatban is kiemelkedő értékű. Az **Angolpark** 1783 után épült Böhm Ferenc tervei alapján, ekkor kezdték telepíteni első fáit a mesterségesen kialakított Öreg-tó köré. A francia kertek szigorú szabályai itt feloldódnak, a növények nem szimmetrikusan, hanem csoportokban lettek telepítve.

Az Angolpark elengedhetetlen kellékei a romantikus elemek (pl.: Múromok, Török mecset, barlangok, stb.)

---

¹ Forrás: Tata Város Turizmus Stratégiája

A Kiskastély előtt kapott helyet a **szabadtéri színpad**, mely az 1900-as évek elején kimagasló jelentőséggel bírt. Napjainkban nyaranta csak egy-két előadástrendeznek a színpadon.

Az Angolpark közepén terül el a Cseke-tó, mely a horgászok paradicsoma. A Cseke-tavat körülölelő fás környezet egy részét a sportolók kapták meg, amikor is 1948-ban az Angolparkban készülhettek a londoni olimpiára. Felkészülésük helyének kiválasztását a források és tavak városának sajátosan párás mikroklímája indokolta. Az olimpia eredményei később a sportvezetőket igazolták, így az ideiglenesnek szánt intézmény **állandó edzőtáborra** alakult. A tábor határa és a Cseke-tó között hatalmas, koros **platánok** díszlenek. Az itteni állományt a szakemberek fontos hibridállományként tartják számon.

Botanikai ritkaságok is előfordulnak az Angolparkban: piramis tölgy, gyantás cédrus, szomorú bükk, szárnyasdió stb. A tóparti sétányon jobbra fordulva a **Kazinczy-pad** következik - a nagy kertbarát hírében állt író többször is ellátogatott „Tóvárosba”. A park kerekesszékesekkel is látogatható.

A tatai **Öreg-tó vízimadár, elsősorban vadlúd pihenőhelyként európai hírű**. Legnagyobb számban a vetési lúd, valamint a nagy lilik és az egyetlen Magyarországon költő vadlúd, a nyári lúd figyelhető meg. Novemberben, decemberben akár több tízezer vadlúd is éjszakázhat a tavon, köztük ritkán előforduló vadlúdfajok egy-egy példánya is: pl. rövidcsőrű lúd, apácalúd és az örvös lúd. **Az Öreg-tó kiemelt védettségű, ún. ramsari terület, ami a vonuló vízimadarak útvonalainak, pihenőhelyeinek védelmére utal.** A helyi védettségű tópart nádasában, erdőkben az állandó madarak, a vonuló, a fészkelő, az átvonuló és a kóborló madarak számos faját figyelhetjük meg. A legjobb lehetőséget ehhez a madárvárta kínálja.

Sajnos a tó **turisztikai hasznosítása jelenleg problémás, mivel a benne való fürdést 1985-ben betiltották**. A fürdés mellett mindazon vízisportok üzése is tilos, amelyek során a testfelület a vízzel érintkezésbe kerülhet. A tóban jelenleg csupán a saját felelősségre történő fürdőzés lehetséges, annak ellenére, hogy 1967 óta kiemelt üdülési és rekreációs terület. Bakteriális szennyezettség szempontjából ma már a tó vize nem kifogásolható, az éves mértékadó értékek is az utóbbi években elfogadható minőséget jeleztek. A tó algásodásának mértéke is elmarad a korábbi évek szintjétől.

A természetvédett **Fényes forrás tavak térségében jellegzetes és értékes növénytársulások, védett növényfajok** maradtak fenn, a langyos vizű források egyenletes mikroklímájának köszönhetően. Ezek közé tartoznak: a hosszú palka, a kerti ribiszke, a nagy aggófű, a fehér zászpa, a réti iszalag. A botanikai értékek, az égererdők, ligeterdők, a mesterséges horgásztavak menti nádasok számos állatfajnak, köztük költő és vonuló madárfajnak nyújtanak menedéket.

A tavak környékének **egy része zárt természetvédelmi terület**. Itt **értékes orchideaféléket és ízeltlábuakat védenek**. Védett a csík valamennyi hazai faja, valamint minden kétéltű és hüllő is.

A **Derítő-tavaktól** nyugatra erdőkkel, szántókkal rétekkel tűzdelt területen számos állatfaj, köztük emlősök megfigyelésére nyílik lehetőség: denevérek, nagyvadak (vaddisznó, gímszarvas, őz), vidra, róka, menyét.

Tata állami természetvédelmi területe a Kálvária-domb egykori mészkőbányája országos jelentőségű geológiai értéket képvisel. Az egykori Pannon-tenger sziklás partját őrző és mintegy 200 millió éves földtörténeti fejlődését szemléltető szabadtéri geológiai múzeum kirándulóhely is.

A parkosított terület a millecentenárium tiszteletére faragott székykapujával kellemes pihenést kínál, ahol a séta során, az egykori kőfejtőben, a fehér, vörös és zöldesszürke mészkő, tűzkő-, homokkő és márgarétegekben felfedezhetők a kőzetekben található ősmaradványok (kagylók, csigák, stb.) is. E korszak nagy kiterjedésű tengerének fejlődéstörténetét tükrözik a bemutatóhely üledékes mészkő kőzetei.

A Gerecse Bocsjátó völgyében található az 1953-ban telepített **agostyáni Arborétum**. A 31 hektáros, hangulatos arborétum terveit Kiss Miklós készítette 1953-ban, a telepítés 1955-ben kezdődött. Az erdészeti arborétum fő látnivalói a luc-, páfrány- és selyemfenyők. A ritka fenyők, ciprusok, cédrusok nemcsak igazi látványt, de "illatélményt" is nyújtanak: a tűlevelűek gyantáinak illóolajai különleges légbört varázsolnak a látogató köré. Az arborétumban vadászház és halastó is található.

2.5 Kulturális, történelmi értékek²

A Tatai Vár – a város jelképe

Tata jelképe és legjelentősebb műemléke az Öreg-tó partján álló **Vár**, melynek építése a XIV. Században kezdődhetett. Mai formáját a XIX.században nyerte el, uralkodó stílusa a romantika. A vár területére egy Fellner Jakab által épített hídon jutunk, miközben pillantást vehetünk a tőlünk balra eső, befalazott eredeti kapuzatra. A kapun túl, a romterület mögött magasodó megmaradt, illetve átépített palotaszárny impozáns látványt nyújt. Jól kivehetők a vár négy saroktoronyának és az azokhoz csatlakozó palotaszárnyaknak az alapfalai. 1954 óta múzeumként üzemel, jelenleg a **Kuny Domokos Megyei Múzeumnak** ad otthont.

A barokk kisváros

A barokk kor emlékei a város kiemelkedő látnivalói. Többségük Fellner Jakab által tervezett (aki a kor és a város híres építésze volt), és az Eszterházy család valamely tagja által építtetett alkotás. Az Öreg-tó partján álló **Eszterházy kastély** jelentős történelmi események színtere volt (pl.: itt írta alá I. Ferenc magyar király és Napóleon a schönbrunni békét) és a család életében központi szerepet töltött be. Az épület a II. világháború után évekig kórházként üzemelt. Az épület ma kívülről igen leromlott állapotban van, de a sajátos funkció meglepő módon nem tett jóvátehetetlen károkat. Manapság a kastély szezonban megnyitja kapuit a látogatók előtt, megtekinthető. A kastély nyaranta rendszeresen a Márványhegyi Művésztelepnek ad otthont, de a Víz, Zene, Virág Fesztivál alkalmából rendezett időszakos kiállításoknak impozáns helyszínül is szolgál. A Műemlékek Állami Gondoksága bemutatóhelynek és reprezentatív kulturális helyszínnek szánja a rekonstrukció előtt álló épületet.

A **piaristák barokk rendháza** 1767-1770 között épült, szintén Fellner Jakab tervei szerint. Ma kollégium, az egykori refektóriumban megőrizték a XVIII. századi barokk stukkókat.

A **Kossuth téren** Tata főterén jelentős műemlékek találhatók. Franz Anton Pilgram és Fellner Jakab tervei szerint épült 1751-1787 között a kéttornyú, copfstílusú **római katolikus templom**

---

² Forrás: Tata Város Turizmus Stratégiája

(Szent Kereszt plébániatemplom). A sekrestye értékes rokokó berendezése a majki kamalduli remeteségből került ide. Fellner a mű elkészültét nem érthette meg, de végakarátának megfelelően a templom kriptájában temették el - akárcsak más, az uradalom szolgálatában működő korabeli mestereket és művészeket, valamint Károly Ambrus hercegprímást és Eszterházy Ferenc grófort. Fellner emléktörzi a templom mellvédjén elhelyezett szobor, Ungvári Lajos alkotása is.

A város régi plébániatemploma az 1780-as évekig a téren állt, de az épület állapota miatt bontásra ítélték. Emlékére állították 1785-ben a **Szeplőtelen Mária-szobrot**, Schweiger Antal barokk stílusú alkotását. A Kossuth téren található **Farkasházy Fischer Mór, Herend** alapítójának szülőháza is.

Az 1977-ben múzeummá alakított egykori **tatai Zsinagóga** szépen felújított műemlék épülete **világhírű görög és római szobrok másolatainak** ad otthont. A pontosan 96 mű másolata a Szépművészeti Múzeum gyűjteményéből származik.

Megtekintésre érdemes a múzeum kertjében, a holokauszt 50. évfordulóján felállított „Minden idők mártírjainak emlékére” című szoborkompozíció, Lugossy Mária szobrászművész alkotása is.

A **kapucinus templom** az 1740-es években épült. A Szent Imre herceg tiszteletére szentelt templomot Kuttner József építette, de a munkában Fellner Jakab is részt vett. Az épületnek nincs harangtornya, csak szerény huszártorony tartozik hozzá, ezért épült a híres **Harangláb** az Országgyűlés téren, ami óratorony is, s 2004 óta minden órát kellemes zenei aláfestéssel köszönt.

A **Kristály Szálló** Tata patinás régi szállodája, ahol a reformkor nevezetes személyiségei is megszálltak. Jelenleg felújítás alatt áll. Nemrég nyitotta meg újra kapuit éttermi részlege is Eszterházy Étterem néven.

A Nepomuki Szent János-híd -és természetesen a víz- közelében áll **Nepomuki Szent János szobra**. Az 1770-ben készült gyönyörű barokk alkotás Schweiger Antal tehetségét dicséri. A barokk korból jelentős ipari műemlékek maradtak ránk, ilyen pl. az Öreg-tó partján elhelyezkedő **vízivágóhíd** és a számos **malomépület**. A török idők elmúltával újra felépültek a

malmok: 1727-ben már 7 malom 21 kereke őrölt. A **Cifra malmot** 1753-ban felújították, átépítették barokk stílusúvá, az 1830-as évek térképe pedig már 15 működő malomról tudósít. A malomépületek többsége már kapott funkciót (étterem, szálláshely, múzeum, alkotóház stb.), de néhányan felújításra szorulnak, méltó hasznosításra várnak. A Nepomucenus malomban működik a **Német Nemzetiségi Múzeum**, mely a magyarországi németek betelepülésének történetét és kultúrájuknak főbb vonásait mutatja be. Az ország minden részéről gyűjti a németiség tárgyi és szellemi kultúrájának emlékeit. Az országban az **egyetlen német nemzetiségi múzeum**, számos elszármazott német látogatót vonz.

Az Öreg-tó partján található a XVIII. században épült, barokk stílusú **Pötörke-malom**, mely az egykori tulajdonos családnevét őrzi. A Fellner Jakab által tervezett malom még a két háború között is dolgozott. Ma alkotóház és iroda. Magának a malomkeréknek és az egykori malomszerkezetnek sajnos nincs nagy látványértéke, mivel még reprezentatív módon sem működik és erre esély sincsen, mivel a malmot hajtó patak kiszáradt. A turisztikai hasznosítás érdekében rendbe hozása és karbantartása igen sürgető feladat.

A **Kálvária-kápolna** egy 1350-ben, gótikus stílusban épült templom régi köveinek felhasználásával készült, Fellner Jakab tervei alapján, 1755-ben. A Kálvária-dombon fekszik, mely természetvédelmi terület és remek kilátóhely, s amely kerekesszékekkel is látogatható (ahhoz viszont, hogy a Geológiai Múzeumot a mozgáskorlátozottak elérjék, jelentős kerület kell tenniük). Jelenleg egy Fellner Jakab Emlékkiállítás tekinthető meg a kápolnában. Ugyancsak a Kálvária-domb tetején áll Schweiger Antal **Kálvária-szoborcsoportja**. A barokk kálvária-szoborcsoport 1770 körül készült, tagjai mára -sajnos- meglehetősen megrongált állapotban vannak. A dombon található a 40 méter magas **Fellner Kilátó** is, ahonnan csodálatos látvány tárul a 175 lépcsőfokot megmászók elé. Az épület sörétöntő toronynak épült.

A város különlegessége az Angolpark közelében lévő **pezsgőgyár**, melynek turisztikai hasznosítása jelenleg még nem megoldott.

Múzeumok, tájházak, kiállítások

Kuny Domokos Megyei Múzeum, Tatai Vár.

A falak között megtekinthető a római kiállítás, az Eszterházy család életét reprezentáló kiállítás, egy római lakoszoba rekonstrukciója és a tatai fazekasságot bemutató kiállítás. Természetesen több teremben időszaki tárlatokkal is várják a kultúra szerelmeseit. A tárlatok kialakítása nem elég látogatóbarát.

Nyitva tartás a nyári szezonban: kedd-vasárnap 10-18h. Belép_jegyek ára: 600, illetve 300 Ft egyénileg, tárlatvezetés 1000-2500 Ft közötti összegért biztosított.

Görög Római Szobormásolatok Múzeuma, Hősök tere, Zsinagóga

Magyarország egyetlen másolati múzeuma.

Nyitva tartás a nyári szezonban: kedd-vasárnap 10-18 h. Belép_jegyek ára: 200, illetve 100 Ft.

A múzeum csak bejelentkezéssel látogatható.

Német Nemzetiségi Múzeum (fent már említett)

Nyitva tartás a nyári szezonban: kedd-vasárnap 10-18 h, belép_jegy ára: 200, illetve 100 Ft, a tárlatvezetésért 500 Ft-ot kell fizetni.

Szabadtéri Geológiai Múzeum, Kálvária-domb

A Kálvária-dombon megtekinthető, geológiai és paleontológiai (földtani és őslénytani) szempontból jelentős bemutatóhelyek sorában kiemelkedő hely illeti meg a tatai **Kálváriadomb Geológiai Természetvédelmi Területet, mely az ország egyik legszebb szabadtéri múzeuma.** 200 millió évvel ezelőtti geológiai rétegek, a korabeli tengeri és szárazföldi élet elmeszesedett vagy megkövült maradványai láthatók. A látványt igazán csak a szakértők élvezik, ugyanis nincsen semmilyen tájékoztató vagy útmutatás a kőzetekre helyezett táblán kívül. A bemutatóhely a nagy földtörténeti korszakok közül a triász, jura és kréta rétegeket jeleníti meg. Ez a természeti oktatás számára eredeti illusztrációs anyagként szolgálhat, hiszen jól nyomon követhető segítségével a környék geológiai múltja.

A múzeum nyitva tartása a nyári szezonban: április 1-től október 31-ig. Hétköznap 10-16 óráig, hét végén 10-18 óráig látogatható. Belépő 200, illetve 100 Ft.

A Szabadtéri Geológiai Múzeumban a földtani látványosságokat mintegy hatszáz növénycsoportból álló, telepített **botanikai gyűjtemény** egészíti ki, mely sajnos nem a legrendezettebb állapotban van. A parkból termálkarszt-barlang bejárata nyílik, amelyet felfedezői **Megalodus-barlangnak** neveztek el a járatok falán nagy számban kipreparálódott triász kori élőlények - a Megalodus-kagylók – nyomán. Turisztikai kiépítésére szűkössége és ezzel együtt veszélyessége miatt sajnos nem került sor, így csak a barlangászok számára nyújt vonzerőt. A park felső részén, fedett pavilonban, a kőkorszaki emberek által eszközkészítésre használt tűzkő bányászatának bizonyítékait, az alsó parkban, kisebb szabadtéri bemutatón, hazánk hasznosítható ásványi nyersanyagkincseit tanulmányozhatja a látogató.

Egyedülálló a világon, hogy kis sétával, könnyen bejárható területen 60 millió év megkövesedett üledékét tanulmányozhatjuk.

A Magyary Zoltán Városi és Megyei Művelődési Központ folyosóján szépen berendezett vitrinekben a helyi barlangászok által kölcsönzött **ásvány gyűjtemény** látható.

Műromok

Az Angolparkban a **római fürdő romantikus műromait** 1801-ben alakították ki Charles Moreau tervei alapján. Beleépítették a vértesszentkereszti román stílusú templomrom 24 oszlop-, illetve pillérfejezetét is. Ezen a helyen már Mátyás korában is fürdő volt - Király és királyné fürdője néven - majd Esterházy Ferenc alakíttatta ki a római fürdőt idéző műromot.

Közüzemai szolgáltatások

- Ivóvízhálózatba bekötött lakások aránya **100 %**
- Szennyvízcsatorna hálózatba bekötött lakások aránya **95 %**
- Közműolló (m) szennyvíz-csatorna hossz (m) vízvezeték hossz (km) bekötések nélkül
- Zöldfelületek aránya: **200 Ha park, 180 Ha erdő, az országban a legmagasabb.**

2.6 Oktatási, nevelési feltételek

2.6.1 Ellátandó kör

Az oktatási nevelési feladatok terjedelmét a tankötelezettségi korú népesség száma határoolja be. Mintegy 1300 gyermek volt 2006. évi adatok alapján 5 évesnél fiatalabb, és mintegy 3200 fő iskoláskorú. Nevelési, oktatási igényű így a város lakóinak mintegy 15%-a, figyelemmel arra, hogy a 2 éven aluli gyermekeket jellemzően családi keretek között nevelik.

Lakónépesség száma	24 937
Állandó népesség száma	24 005
Állandó népességből a 0-2 évesek száma	673
Állandó népességből a 3-5 évesek száma	620
Állandó népességből a 6-14 évesek száma	2067
Állandó népességből a 15-18 évesek száma	1143
Állandó népességszám változása 1990-2006 (- / +)	-1004

2.6.2 Óvodai ellátás

- Óvodások száma **742 fő**
- Óvodai férőhelyek száma **743 fő** /gyógypedagógiai neveléssel együtt, 100%-osan kihasznált/

A városban található óvodák

Óvodák	Létszám 2007. okt. 1-jén (fő)	Felvehető maximális létszám	Kihasznált- ság/ %
Bartók Béla	56	50	89
Bergengócia	21	22	95
Fürdő utcai	114	119	96
Gesztí	95	95	100
Juniorka	73	75	97
Kálvária utc.	99	94	105
Kertvárosi	69	74	93
Kuckó	62	72	86
Piros	104	100	104
Szivárvány	49	72	68
Összesen	742	743	93

2.6.3 Iskolai ellátás

- Általános iskolások száma **1869 (fő)**

Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)

1863 fő – 6 magántanuló

Tata városban három általános iskola működik négy feladat-ellátási hellyel, önkormányzati fenntartásban.

OM azonosító	Intézmény neve	Gyermek-, tanulólétszám az intézményben		
		Összesen	HH/ HHH	SNI
031836	Kökúti Általános Iskola	623	55/9 HHH% 1,4%	7fő 1%
031834	Vaszary János Általános Iskola és Logopédiai Intézet	856	83/21 2,5%	21fő 2,5%
031833	Fazekas utcai Ének – Zenei Általános Iskola	213	64/15 7%	0
031835	Vaszary János Általános Iskola Jázmin utcai Tagintézmény	164	27/12 1,2%	0

Az intézmények fogadni tudják a város és a kistérségi települések általános iskoláskorú gyermekeit, beleértve a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű, és sajátos nevelési igényű tanulókat is. Az iskolákba összesen 1856 tanuló jár.

Középiskolai tanulók száma **3634 fő**

Nappali tagozatos egyetemi és főiskolai szintű képzésben résztvevő hallgatók száma a felsőfokú oktatási intézményekben (kihelyezett tagozatok szerint) **kihelyezett tagozat a városban nincs. Vannak viszont Bursa Hungarica Ösztöndíjasok, valamint a Mecénás támogatottjai: 140 fő. Becslés szerint közel 300 egyetemista, főiskolás van a városban.**

2.6.4 Személyi feltételek

A város óvodáiban és az általános iskola feladat-ellátási helyek mindegyikében száz százalékos a szakos ellátottság a pedagógusok körében. A települési oktatás irányítás és

intézményvezetés következetesen törekszik a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztésére a halmozottan hátrányos helyzet kompenzálása céljából. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet kezelése, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes nevelése folyamatos megújulást, újabb és újabb módszertani ismereteket igényel. A pedagógus továbbképzésre fordítható intézményi források ehhez nem elegendőek, pályázati források (Pl.: megyei közalapítvány) feltárását igénylik.

2.6.5 Infrastruktúra

Az óvodák tekintetében a neveléshez szükséges épületi adottságok különbségeket mutatnak, nem minden esetben felelnek meg az előírásoknak. A Bartók Béla Óvoda, a Kuckó Óvoda épülete teljesen elavult, felújítása nem gazdaságos, a fenntartó fejlesztési tervében új óvodakomplexum építésével kívánja ezeket kiváltani. Logopédiai foglalkoztató csak a Fürdő Utcai Óvodának van, tornateremmel csak a Juniorka Óvoda és a Szivárvány Óvoda rendelkezik. Az óvodáknak nincsenek megfelelő. színvonalú számítógépek

A teljes akadálymentesítés az óvodák és az iskolák tekintetében sem megoldott. Az iskolákban a számítástechnikai szaktanterem és internet elérés minden intézményben található, a gépek megkülönböztetés nélkül minden tanuló számára hozzáférhetőek, a munkaállomások száma azonban az SDT (Sulinet Digitális Tudásbázis) alkalmazásához kevés, egy részük elavult, cserére szorul. Tornaterem minden intézményben van.

2.7 Szociális ellátás, támogatás

2.7.1 A fiatalkorúak szociális helyzete a városban

Rendszeres szociális támogatásban 169 háztartás részesül. Rendszeres gyermekvédelmi támogatást igényelnek a szülők a városban élő gyermekek, azaz a 0-18 éves korosztály részére 469 gyermek után, ez az adott korosztály tíz százaléka. Az adathoz képest kevés szülő nyilatkozott a halmozottan hátrányos helyzet meglétéről. A szülők gyakran szégyenként élik

meg aluliskolázottságukat, és rosszul felfogott önértékből nem nyilatkoznak a halmozottan hátrányos mivoltukról. A nem nyilatkozó szülők meggyőzése feladat lehet a halmozottan hátrányos helyzet kezelésének eredményessége érdekében. A városnak nincs etnikailag szegregált része. A külterületen élő gyermekek között magasabb a halmozottan hátrányos helyzetűek aránya az intézményi átlagoknál. Az óvodások körében 60% a hátrányos, 30% a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, az iskolásoknál 72% hátrányos, 12% halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

Tata Város lakossága a közszolgáltatásokat jellemzően helyben éri el. Az óvodai nevelést és az általános iskolai oktatási-nevelési feladatellátást és az alapfokú művészeti oktatást a fenntartó Tata Város Önkormányzata a városban biztosítja.

A közoktatási szakszolgálati feladatok ellátását, benne a gyógypedagógiai tanácsadást, a korai fejlesztést és gondozást, a fejlesztő felkészítést, a nevelési tanácsadást, a logopédiai ellátást, a pályaválasztási tanácsadást és a gyógy-testnevelést szintén helyben, városon belül oldják meg. A gyermekjóléti alapellátások közül helyben megoldott a gyermekjóléti szolgáltatás, a bölcsődei ellátás, a családi és az iskolai napközi.

Nem elérhető szolgáltatás a házi gyermekfelügyelet ellátása, valamint a gyermekjóléti szakellátás körébe tartozó családok átmeneti otthona. Ezek a szolgáltatások napjainkban - a legjobb esetben is – csak a megyeszékhelyeken érthetők el.

A hátrányos helyzetűek száma 229 fő, 12%, halmozottan hátrányos 47 tanuló, 2,5%. A más településről bejáró tanulók száma alsó tagozaton 104 fő, felső tagozaton 152 fő, összesen 256 tanuló. A bejáró tanulók felét a szülők hordják be saját autóval. A bejárók 7%-a hátrányos helyzetű, 1,5%-a halmozottan hátrányos.

A férőhelyek száma itt is elegendő, de az iskolai feladat-ellátási helyek infrastrukturális színvonala nem biztosítja az esélyegyenlőségi követelményeknek való megfelelést (pl.: komplex akadálymentesítés). Ahhoz, hogy oktatási nevelési intézményeink befogadó, a sajátos nevelési igényeket európai szinten kezelni tudó intézményekké váljanak, ezen a területen is

fejlesztésre lesz szükség. Ennek megvalósítása csupán önkormányzati finanszírozással nem lehetséges.

Az optimális együttnevelés infrastrukturális feltételeinek megteremtéséhez a fenntartónak nem áll rendelkezésére elegendő anyagi forrás, ezért hazai és uniós pályázatokon való részvétellel igyekszik azt megteremteni.

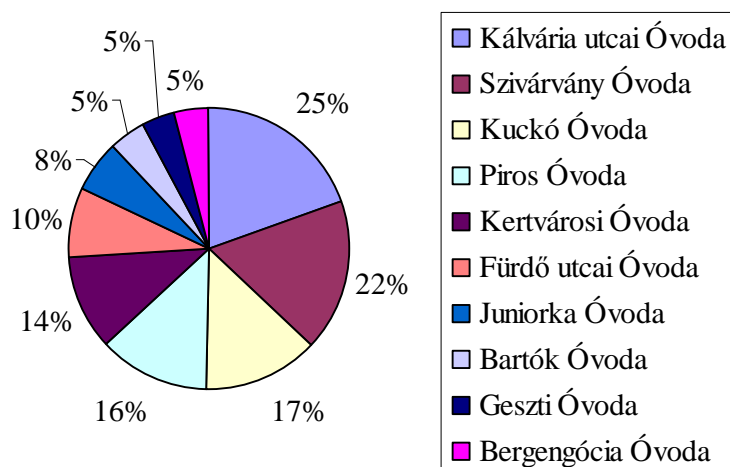
A településről eljáró gyermekek száma az általános iskolás korosztálynál is elhanyagolható, statisztikailag nem számottevő mértékű. Egyedi esetek fordulnak elő, amikor a szülők más településen dolgoznak és számukra az a megnyugtató megoldás, ha gyermekeik velük együtt utaznak az adott település intézményébe. Az eljáró gyermekek között nincsenek sajátos nevelési igényűek.

2.7.2 A tanulói összetételre, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók arányának kiegyenlítetttségére vonatkozó adatok vizsgálata

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának arányában a tatai óvodák tekintetében nincs jelentős eltérés az intézmények között.

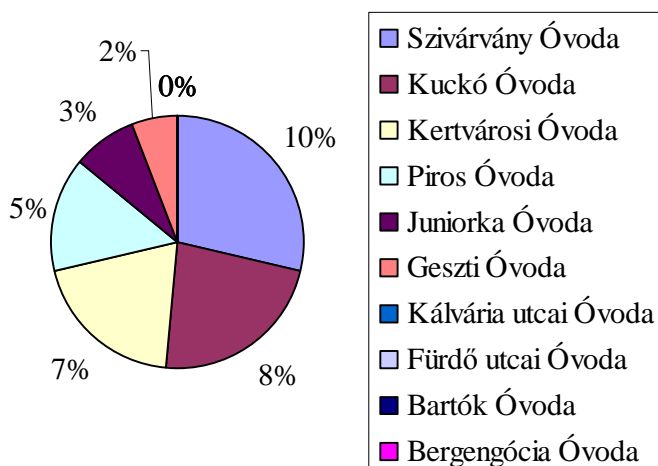
A HH gyermekek aránya az óvoda gyermeklétszámához viszonyítva 25%-kal legmagasabb a Kálvária Utcai Óvodában. Ezt követi a Szivárvány Óvoda 22%-kal, a Kuckó Óvoda 17%-kal, a Piros Óvoda 16%-kal, majd a Kertvárosi Óvoda 14%-kal. A Fürdő utcai Óvodában 10% a HH-s gyermekek aránya, a Juniorka Óvodában 8%, a Bartók, a Geszti és a Bergengócia Óvodában 5-5%.

A hátrányos helyzetű gyerekek aránya a tatabi óvodákban

A HHH gyermekek arányát vizsgálva az Óvodák sorrendjében első helyen áll a tíz százalék halmozottan hátrányos helyzetű gyermeklétszámával a Szivárvány Óvoda. Ezt követi nyolc százalékkal a Kuckó Óvoda, hét százalékkal a Kertvárosi Óvoda, öt százalékkal a Piros Óvoda, három százalékkal a Juniorka és két százalékkal a Geszti Óvoda. A Bartók, a Bergengócia, a Fürdő utcai és a Kálvária utcai Óvodában nincs halmozottan hátrányos helyzetű gyermek. Az Óvodák közötti legnagyobb különbség a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tekintetében 10%, ez nem éri el a kritikus különbséghatár felét sem.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya a tatabi óvodákban

Az iskolák tanulói összetételét tekintve szintén nincs jelentős eltérés a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának arányában. (lásd fentebb a táblázat adatait)

A sajátos nevelési igényű (SNI) és részképeség zavarokkal küzdő tanulók arányában sincs számottevő eltérés a tagintézmények között. Az óvodás SNI gyermekek száma elenyésző (3 fő). Az iskoláknál legmagasabb az arány 21 fővel, 2,5% a Vaszary János Általános Iskola és Logopédiai Intézetben, ez nem jelent szignifikáns különbséget.

A városban nem mutatható ki jelentős területi koncentráció az SNI gyermekek lakóhelyét illetően. Az érintett tanulók szakszerű felülvizsgálata a 14/1994. MKM rendeletnek megfelelő időben és gyakorisággal történik. Az oktatási intézmények folyamatosan figyelemmel kísérik nyilvántartásaikban a jogosultsági és felülvizsgálati határidőket. Az együttnevelésre javasolt SNI gyermekek, tanulók integrált oktatása-nevelése a városban megvalósul, de feltételei nem optimálisak. Az optimális együttnevelés épületbeli, infrastrukturális és eszközbeli feltételeinek előteremtéséhez a Fenntartónak nem áll rendelkezésére elegendő anyagi forrás, ezért ezt pályázati úton igyekeznek ezt biztosítani a jövőben.

2.7.3 A felnőtt korúak szociális ellátása

2.7.4 Nappali ellátás – kistérségi szinten szervezett

- Nappali ellátást nyújtó idős klubjainak kihasználtsága **100 (%)**
- A tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó otthonok kihasználtsága **105(%)**

2.7.5 Szociális ellátás főbb formáiban részesülők

Idősek klubja

Ellátottak számának alakulása:

Év	Ellátottak száma
2005	100
2006	95
2007	95

Étkeztetés

Év	Ellátottak száma
2005	127
2006	109
2007	137

Házi segítségnyújtás

Ellátottak számának alakulása:

Év	Ellátottak száma
2005	17
2006	15
2007	17

Fogyatékos személyek nappali intézménye

Ellátottak számának alakulása

Év	Ellátottak száma
2005	25
2006	17
2007	25

Megj.: a kistérségi ellátásban az ellátottak 3/5-e tatai.

Hajléktalanok nappali melegedője.

Ellátottak számának alakulása

Év	Ellátottak száma
2005	25
2006	26
2007	25

2.7.6 Családsegítés

Családsegítő Szolgálat által 2007-ben gondozás alá kerültek számadatai:

Családgondozás	52 család
Rendszeres szociális segély mellett aktív korúak beilleszkedési programjában résztvevő	101 fő
Adósságkezelési tanácsadás	25 fő
Megelőző-felvilágosító szolgáltatás	31 fő

2.7.7 Pénzbeli ellátások és közfoglalkoztatás

Az állással nem rendelkezők száma a településen 2007-ben 620 fő, ebből 174 fő tartósan munkanélküli. A munkajövedelemmel nem rendelkező felnőttek aránya a munkaképes korú állandó lakosság számához viszonyítva harmincegy százalék, a tartós munkanélküliek aránya hét százalék. A regisztrált álláskereső aránya ennél alacsonyabb, az országos átlagtól elmarad, 5% alatti.

A rendszeres szociális segélyben részesítettek foglalkoztatásának 2005. évi adatai

Foglalkoztatás időtartama (munkanap szerint)	Kizárólag			Több foglalkoztatási formában	Összesen
	közhasznú foglalkoztatásban	közmunkán	közcélú foglalkoztatásban		
-30	2	-	1	0	3
31-90	6	-	-	-	6
91-	36	4	1	1	42
összesen	44	4	2	1	51

A rendszeres szociális segélyben részesítettek foglalkoztatásának 2006. évi adatai

Foglalkoztatás időtartama (munkanap szerint)	Kizárólag			Több foglalkoztatási formában	Összesen
	közhasznú foglalkoztatásban	közmunkán	közcélú foglalkoztatásban		
-30	-	-	12	25	37
31-90	-	63	2	29	94
91-	-	-	-	7	7
összesen	-	63	14	61	138

2005. évben rendszeres szociális segélyben részesítettek közül közcélú foglalkoztatásban részt vettek száma kor, nem szerint és a ráfordított összeg:

Neme	18-29	30-44	45-61	összesen	közcélú foglalkoztatásra fordított összeg (eFt, kerekítve)
	éves				
Férfi	2	9	4	15	
Nő	1	7	3	11	
összesen	3	16	7	26	8.487

2006. évben rendszeres szociális segélyben részesítettek közül közcélú foglalkoztatásban részt vettek száma kor, nem szerint és a ráfordított összeg:

Neme	18-29	30-44	45-61	összesen	Közcélú foglalkoztatásra fordított összeg (eFt, kerekítve)
	éves				
Férfi	2	16	20	38	
Nő	1	20	16	37	
összesen	3	36	36	75	3.841

2.7.8 Adósságkezelési szolgáltatás

Támogatottak számának alakulása:

Év	Beérkezett kérelmek száma	Megítélt támogatások száma
2005	12	10
2006	35	35
2007	47	32

2.8 A város ingatlanvagyon

Az önkormányzat testületi ülésen foglalkozott az önkormányzati vagyon hasznosításának kérdéseivel, mellyel kapcsolatban határozatban rendelkezett, és meghatározta a vagyongazdálkodás követendő elveit.

2.8.1 A vagyongazdálkodás elvei:

- A vagyongazdálkodás távlati célja az önkormányzat vagyonából származó jövedelmének növelése, a fejlesztési források megteremtése, gyarapítása.

- El kell kerülni a vagyon csökkenését, megakadályozni a vagyonfelélést.

- A vagyonhasznosítás hozama nem fordítható a működési költségek fedezésére, a hasznosítás bevételeit mérhető, jövedelmet termelő újabb befektetésekre kell visszaforgatni („vagyont” elv).

- A vagyonösszetétel javítása, mely azt jelenti, hogy az egyes vagyonelemek cseréjét úgy kell végrehajtani, hogy:
  - szolgáltatási vagyon esetében a közszolgáltatás színvonalát javítva, feltételeit jobban biztosítsa,
  - üzleti hasznosítású vagyon esetében több hozadékat termeljen, lehetőleg tartósan,

- Minden vagyonelemnél törekedni kell a rossz hatékonyságú, nagy költségráfordítással üzemeltethető vagyonelemek hatékonyságának növelésére. Ha ez nem lehetséges, értékesítésére, illetőleg hatékonyabb vagyonelemekre cserélésére.

Az önkormányzat vagyoni helyzete, a normatív állami támogatások csökkenése, illetve a helyi adók emelésének korlátai egyre inkább szükségessé teszi az önkormányzati vagyonnal való hatékony gazdálkodást. Hosszú távon eredményesen úgy működhet a gazdálkodás, ha az önkormányzatnak olyan vagyonelemei vannak, melyek rendszeres jövedelmet biztosítanak. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy érdemes azokat a vagyonelemeket megtartani, melyek ennek az elvnek megfelelnek, amelyek nem, azokat lehetőség szerint ilyen jellegűvé átkonvertálni.

A vagyongazdálkodási stratégia, melynek kialakítása folyamatban van keretében számba veszi a jelenleg önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok hasznosításának lehetőségét a fentiekben már bemutatott gazdálkodási elv figyelembevételével.

Az önkormányzati vagyonelemekre vonatkozó táblázatokat a mellékletek tartalmazzák

3 VÁROSRÉSZ LÉPTÉKŰ FEJEZETEK

3.1 A városrészek és főbb funkcióik

A városrészek városon belül elfoglalt helyét, súlyát a városon belül a mellékelt táblázatban levő számok jellemzik. A város belterületén 8 városrész különíthető el, itt él a város lakosságának több mint 97%-a. A legnépesebb városrész a Tó-város, ahol a lakosság 36,2%-a él, míg a többi városrész közül 3000 fő fölötti lakosságszám Felső-Tata, Nagykert és Halastó – Fényes területén jellemző, a legkisebb lélekszámú belső terület, az Agostyáni terület, melynek integrálódása nem elégséges mértékű. Az Újhegy városrész tekinthető még alacsony népességűnek, ahol a város lakosságának alig több mint 6%-a él jelenleg. A lakónépességen belül legnagyobb arányban a fiatal korúak a 2001 .népszámlálás szerint a külterületen, illetve Halastó-Fényes és a Nagykeri városrészben éltek, míg a 60 év feletti aránya legnagyobb Kertvárosban volt, ahol minden negyedik városlakó túl volt a 6.-ik x-en. A legtöbb munkaképes korú felnőtt Halastó-Fényes városrészben lakik, de a munkaképes korúak arányát tekintve a különbségek nem nagyon nagyok, arányuk 64,4-67,4% között mozog. Az iskolázottsági szint legalacsonyabb a külterületen élők között 36%, az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező arány. A belső területek közül a Kertvárosban és az Öreg tó környékének lakói között a legalacsonyabb a legfeljebb alapfokú végzettségűek aránya, ahol minden 7. felnőtt lakos e körbe tartozik, míg a város egészében minden ötödik munkaképes korúra jellemző az alacsony iskolai végzettség. Az Újhegyi városrészben is kedvezőbb e mutató, bár a városrészen belül kisebb csoportok, főként a külterülettel határos területen hátrányosabb helyzetben vannak e téren. A felsőfokú végzettségűek aránya a felnőtt lakosságon belül legmagasabb az Öreg-tó valamint a Kertváros lakói között a városi 17,3 átlaghoz képest 20% feletti értékkel, de az átlagos városi szintnél kedvezőbb Halastó-Fényes és Újhegy lakói között is. A legalacsonyabb a diplomások aránya Agostyánban, a Tóvárosban élők, valamint a Nagykeri lakói közt. A munkaképes korúak között legmagasabb a foglalkoztatott arány az Öreg tó valamint a Tóváros lakói közt, 63% feletti, míg a legalacsonyabb a Külterületen, Agostyánban, Nagykeri területén valamint Felső-Tata városrészben. Az alacsony iskolázottság a munkanélküliséggel párosulva leginkább a külterületen élőket sújtja, szinte minden negyedik munkaképes korú lakos e kategóriába

sorolható, de mivel ez egy kis létszámú városrész, a probléma 2001-ben mintegy 160 főt érintett. Kedvezőtlenebb az átlagtól a helyzet néhány másik városrészben. Míg átlagosan a városlakók mindössze 11,4 %-a sorolható azok közé, akik legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkeznek és nincs rendszeres jövedelmük, addig a felső-tatai városrészben, valamint Nagykert és Agostyán városrészben ez az arány meghaladja a 13%-ot. A foglalkoztatottal nem rendelkező családok száma a városban átlagosan 35%. Ettől rosszabb a helyzet a külterületen, Agostyánban, a Nagykert városi városrészen, valamint a Kertvárosban lakóknál, ahol az eltérés 3-6 % közötti. Kedvezőbb a kereső családok aránya az átlagnál a Halastó-Fényesen, az Öreg tó területén és a Felső Tatán élők esetén néhány százalékkal.

Az életszínvonal mérés egyik jellemző mutatója a lakásállomány. A városban 9328 lakás volt a legutolsó népszámlálás alkalmával. A legtöbb lakás Tóváros városrészben található, a lakásállomány több mint egyharmada, ahol az egy lakásra jutó népességszám 2,2, alacsonyabb a 2,4 /fő/lakás városi átlagtól. A legmagasabb lakás kihasználás az Újhegyi városrésze jellemző, ahol 3 fő feletti az egy lakásban lakók átlagos száma. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya nem magas, minden 10-ik lakás tartozik e kategóriába, viszont kiugróan magas a külterületen, és az Öreg tó környékén. Itt szinte minden második lakás e kategóriába tartozik, igaz, hogy alacsony lakónépességű területekről van szó. Igen kevés alacsony komfort fokozatú lakás található Halastó-Fényes területén és a Kertvárosban, ahol a népesség kevesebb mint 5%-a alacsony komfortfokozatú lakás lakója.

Mutató megnevezése	Tata összesen	Felső-Tata	Nagykert	Halastó-Fényes	Tóváros	Újhegy	Kertváros	Öreg-tó	Agostyán	Külterület
Lakónépesség száma	24 598	3 512	3 621	3 196	8 747	1 493	2 645	120	565	685
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	15,3	15,9	18,3	18,9	12,5	16,7	13,2	16,7	16,1	21,0
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	66,0	66,2	66,0	67,4	66,7	66,7	61,3	76,7	64,4	64,7
Lakónépességen belül 60- x évesek aránya	18,6	17,9	15,6	13,7	20,7	16,5	25,6	6,7	19,5	14,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	20,4	20,7	23,5	20,9	20,5	16,5	12,0	14,1	23,6	36,3
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	17,3	17,6	15,5	19,6	16,9	19,4	21,0	25,0	8,5	7,9
Lakásállomány (db)	9 328	1 353	1 186	1 145	3 624	503	1 003	38	205	271
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	10,6	11,5	15,4	1,8	9,9	8,2	4,0	47,4	15,6	51,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	36,7	41,9	41,8	36,7	31,6	35,4	37,2	15,2	40,4	49,4
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel	11,4	13,6	14,0	11,2	9,9	9,3	7,5	2,2	13,2	23,5

nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül										
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	59,2	55,1	54,6	60,6	63,8	60,0	56,7	80,6	54,9	47,3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	35,0	35,4	30,0	25,7	39,6	28,3	37,5	15,2	35,3	41,4
Állandó népesség száma	23 591	3 373	3 610	3 224	7 877	1 515	2 640	92	569	679

3.1.1 Az egyes városrészek kereskedelmi ellátottságát jellemző mutatók

Városrész neve	Kiskereskedelmi üzletek száma	Ebből egyéni vállalkozások által üzemeltett	Vendéglátó helyek száma
Felső Tata (Történeti városmag- Tata)	184	77	40
Nagykert (nyugati városrész)	110	45	23
Halastó-Fényes (észak-nyugati városrész)	56	31	54
Tóváros (északi városrész)	507	198	78
Újhegy (észak-keleti városrész)	17	7	6
Kertváros (dél-keleti városrész)	34	10	12
Öreg-tó és környezete (déli városrész)	15	7	55
Ipari Park (dél-nyugati városrész)	7	1	3
Agostyán	6	2	2
Összesen	936	378	273

3.2 Az egyes városrészek elemzése

I. Felső-Tata (FT) /Történeti városmag – Tata /

Környei út – Táncsics Mihály utca – Május 1. út – Ciffra malmi Patak (hrsz:1914) – Öregtő nyugati partja

A városrészben a város lakóinak hetede lakik. Az alkalmazott mutatók között nincsenek kiugró értékek, mind az alacsonyabb, mind a magasabb végzettségűek aránya valamelyest meghaladja a városi átlagot, ami arra utal, hogy az átlagtól kedvezőbb és kedvezőtlenebb helyzetben élők egyaránt szép számmal találhatók a városrészben. A halmozottan hátrányos helyzetű-alacsony iskolai végzettség és önálló munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya több mint 2%-kal haladja meg a városi átlagot, és a foglalkoztatottak aránya pedig 4%-kal marad el az átlagtól, ami odafigyelést igényel a szegregáció szempontjából. Ugyancsak magas az önálló jövedelemmel nem rendelkezők aránya, több mint 5%-kal magasabb a városban átlagosan jellemző helyzettől. A városrészt a szélsőségek jellemzik, mivel a magas iskolai végzettségűek is az átlagost valamivel meghaladó arányban laknak a városrészben. A városrészben az átlagost meghaladó a munkaképes kor alatti és attól elmaradó az a felettek aránya.

A városrész vegyes funkciójú. A közösségi, közigazgatási funkció ugyanúgy megtalálható, mint a humán és a szociális feladatok ellátása, illetve a városi funkciók. A város idegenforgalmi-turisztikai, de kereskedelmi funkciói is fejlettek, de megtalálhatóak a lakó funkciók is. A kereskedelmi egységek 20%-a a városrészben található.

Fő funkciók:

Közigazgatási: Önkormányzati, kistérségi önkormányzati feladatok

Városi: Autóbusz pályaudvar, Temető

Humán: általános iskola, gimnázium, öregek otthona, óvoda,

Kulturális: Vár, múzeumok, Templomok

Közösségi: Művelődési központ, Könyvtár, Színházterem

Gazdasági: kereskedelmi, vendéglátóhelyek, bankok

Lakóépületek

II: Nagykert (NK) /Nyugati városrész /

Komáromi út (8139 számú összekötő út) –Május 1. út – Táncsics Mihály - Környei út utca – belterület határ

A lakónépesség száma 3621 fő volt 2001-ben . A lakónépességen belül az átlagot meghaladó a fiatalok és alacsonyabb a 60 év felettek aránya.

Fő funkciók:

Gazdaság: vendéglátás

Lakóövezet

III: Halastó-Fényes (HF) /Észak-nyugati városrész /

Fényes fasor (János patak)– Cifra malmi Patak (esetleg Oroszlányi út) – Május 1. út – Komáromi út (8139 számú összekötő út) – Naszályi út – északi közigazgatási határ

A felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya magasabb, mint a városi átlag, ugyanakkor a legfeljebb alacsonyabb végzettségű, jövedelemmel nem rendelkező népesség aránya alapján a 2.-ik legkedvezőtlenebb jellemző mutató, tehát az átlagtól jobb és rosszabb helyzetű népesség aránya egyaránt magasabb.

A városrészben található a KSH 2001-es népszámlálási adatai alapján azt a szegregálódással veszélyeztetett tömböt, amit a Mocsai, Veress Péter és a Szántó Kovács János utcák határolnak.

A területen található egy 12 db 38m²-es önkormányzati tulajdonú lakásokból álló épület, ami egyértelműen a szegregálódás jeleit mutatja egy másképp jó állapotú családi házas környezetben. A lakásokat jellemzően roma családok lakják, ezért elmondható, hogy itt nem csak társadalmi státusz szerinti, hanem etnikai szegregációs problémák is jelentkezhetnek.

A városrészben a gazdasági,közösségi funkciók egyaránt megtalálhatók.

Fő funkciók:

A lakosság létszámával arányos a kereskedelmi, vendéglátó egységek száma, aránya, a városrészben található általános és középiskola. A városrészben található karsztvízre épülő fürdő, mely műemlékké van nyilvánítva a város szabadidős rekreációs szolgáltatása ma is. A környék további fejlesztéshez, megfelelő nagyságú szabad földterületekkel rendelkezik. A közigazgatási, gazdasági, lakóövezeti funkciók egyaránt megtalálhatóak a városrészben.

Közigazgatási: Talajvédelmi Állomás,

Humán: Mentő állomás, Általános Iskola, Mezőgazdasági szakközépiskola, Hátrányos Helyzetűek Szociális Ellátója

Közösségi: Fényes Fürdő, sportcsarnok

Gazdasági: Benzinkút, piac, fűtőerőmű

Lakóövezet

IV. Tóváros (TV) /Északi városrész /

1. számú vasút (Budapest – Hegyeshalom) – Baji út – Vértesszőlősi út – Csónakház – Öreg-tó észak keleti partja – Ciffra malomPatak - Fényes fasor (János patak)– észak közigazgatási határ.

A legnagyobb népességű városrész, 8747 fő, a város lakóinak több mint egy harmada lakott e területen a 2001 évi népszámlálás idején. A lakónépességen belül magasabb az idősebb és alacsonyabb a fiatalok lakos. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező aktív korú 5%-kal elmarad a városi átlagtól, de így is több mint 2000 munkaképes korú felnőttnek nincs a városrészben önálló munkajövedelme. A városrész a 2.-ik legkedvezőbb helyzetű a foglalkoztatottakat tekintve a városrészek között. E városrészben volt legnagyobb arányú a nem állandó lakással rendelkező népességszám.

A városrészben szinte minden funkció megtalálható. Fontos lakóövezet. Részben ehhez kapcsolható, hogy a kereskedelmi vállalkozások több mint fele, a vendéglátó egységek 30%-a található a városrészben, amellett fontos közigazgatási és közszolgáltatási funkciók is találhatóak a városrészben.

Fő funkciók:

Közigazgatási: NATO laktanya munkaügyi központ kirendeltsége, Földhivatal, Rendőrség, bíróság, ügyészség,

Köszolgáltatási: Kéményseprő, Vízművek kirendeltsége, Múzeumi Központ

Városi: Vasútállomás, Városi TV, taxi állomás, templomok

Humán: általános iskola, gimnázium, szociális gondozó, óvoda,

Közösségi: Fő funkciók:

Gazdasági: Bankok, kereskedelmi létesítmények, benzinkút, éttermek, gyógyszertár

Lakóövezet

V. Újhegy (ÚH) /Észak-keleti városrész /

észak-keleti, keleti közigazgatási határ – 1. számú vasút (Budapest – Hegyeshalom)

Az Újhegy városrész a város egyik fejlődőben levő, de bizonyos szélsőségeket is képviselő területe. A városrészben a fejlődő iparterület ugyanúgy megtalálható, mint a korszerű lakóövezet, de a külterülethez közel eső részekben levő szociális bérlakásokban a szegregációval veszélyeztetett hátrányos helyzetű családok csoportja is fellelhető.

Fő funkciók:

Lakóövezet

Gazdasági: iparvállalatok

Kereskedelmi: 17 kiskereskedelmi egység,

VI. Kertváros (KV) /Délkeleti városrész /

1. számú vasút (Budapest – Hegyeshalom) — Vértesszőlősi út – Baji út

A kertvárosban a város lakónépességének több mint 10%-a lakik, egyik fontos lakóövezet. A lakónépességen belül az átlagost meghaladó, mintegy 25%-os a nyugdíjaskorú lakos, minden 4-ik lakos 60 év feletti, és a fiatalok aránya nem éri el a városi átlagot. A Kertváros lakói között található a legkevesebb olyan munkaképes korú felnőtt, akinek alacsony az iskolai végzettsége és nincs rendszeres munkajövedelme. A kertváros lakásállománya igen kedvező mutatókkal jellemezhető, a komfortnélküli lakások aránya a városi átlag felét sem éri el.

Ugyanakkor a lakófunkcióhoz képest alacsony a kereskedelmi és vendéglátó egységek száma a lakosság létszámához viszonyítva.

Fő funkciók:

Városi: Vasútállomás

Közösségi, humán: óvoda, szociális alapellátó intézmény, szociális támogató szolgálat, edzőtábor

Lakóövezet

VII. Öreg-tó és környezete (TÓ) /Déli városrész.

Öreg-tó Vértesszőlősi út – dél-keleti közigazgatási határ – M1 autópálya – 8119 összekötő bevezető szakasza – dél-nyugati belterület határa.

A terület elsősorban a turizmus, sport, szabadidő eltöltés területe a városon belül. A tópart és környékének természeti adottságai ehhez kiemelkedő feltételeket is teremtenek. A lakónépesség száma itt mindössze 120 fő, a legmagasabb foglalkoztatotti aránnyal /80,6%/ jellemezhető

Fő funkciók:

Közösségi: sport, rekreáció Golf klub, Horgász tó, Camping

Gazdasági: éttermek, benzinkút, szálloda. A városban működő vendéglátóegységek 20%-a a lakónépesség fél %-ának otthont adó Öreg-tó környékén található.

VIII. Ipari Park (IP) /Dél-nyugati városrész /

dél-nyugati belterület határa – 8119 összekötő bevezető szakasza (Környei út)– M1 autópálya – 8136 számú összekötő bevezető szakasza (Kocsi út) – Kocsi úti

A városrész elsősorban a városnak a kijelölt iparterülete, fő funkciója a városlakók foglalkoztatása. Az Újlak területén elhelyezkedő ipari területek és az Ipari Park városrészen található az ipari foglalkoztatók többsége, illetve a területek további betelepődők fogadását is tudják biztosítani. A további fejlődés szempontjából különösen a terület közlekedésének

megoldása fontos, hogy elkerülhető legyen a város terhelése az iparterületet érintő forgalommal.

Fő funkciók:

Gazdasági: Iparterületek

Városi: Temető

IX. Agostyán (AG) /önálló közigazgatási területreessel /

Agostyán teljes területe

Agostyán a városnak kevésbé integrálódott területe, amelyet a vasút választ el a többi városrésztől. A lakónépesség száma 565 fő, a lakosság kevesebb, mint 3%-a. Az átlagost valamelyest meghaladja a nyugdíjas korúak aránya. A városrész foglalkoztatotti, iskolázottsági mutatói valamelyest kedvezőtlenebbek a város egészének átlagától, a városiasodás a városhoz való csatolás óta eltelt időszak alatt részlegesen történt meg. A mutatókban való eltérés azonban nem kiugró mértékű.

Fő funkciók:

Lakóövezet

Városi: temető

Közösségi: közösségi ház, óvoda, templom.

Természetvédelmi arborétum, amely gazdasági funkcióval is bír, tekintve, hogy turisztikai vonzerőt is jelent a városrészben

X. Külterület

Nem tekinthető önálló városrésznek de a KSH által megjelenített terület a városrészé nem minősített külterület. A terület megemlézése elsősorban szociális, szegregációs szempontból fontos. Ez a terület, ahol a lakosságnak kevesebb, mint 3%-a él /685 fő/, az anyagi és életfeltételek szempontjából a legkedvezőtlenebb városrésznek tekinthető. A 2001 évi adatok alapján itt volt a legmagasabb a 0-14 évesek aránya, a legmagasabb a munkaképes korúakon belül a legfeljebb általános iskolai végzettségű, és legalacsonyabb a felsőfokú végzettségűek

aránya. A foglalkoztatottak aránya csaknem 10%-kal alacsonyabb, mint a városban jellemző 59,2%-os átlagos foglalkoztatási szint. Míg az alacsony komfortfokozatú lakások száma a városban alacsony, csak a város lakásállományának 10%-át érinti, addig a külterületen több mint a lakások fele sorolható ebbe a kategóriába. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya is mintegy 10%-kal meghaladja a városban kialakult arányokat. E városrészben fokozott szociális odafigyelés szükséges.

3.3 SWOT elemzés városrészenként

Felső-Tata történeti városmag

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> -Jelentős műemlékek, értékes épületvagyon -Koncentrált közigazgatási centrum -Közösségi funkciók jelenléte -Átgondolt fejlesztési elképzelések -Előkészített projektek a helyzet javítására, saját erő biztosítása -Elkötelezett fejlesztésorientált városvezetés -A lakosság és az üzleti élet elkötelezettsége a városközpont fejlesztése iránt 	<ul style="list-style-type: none"> -Megoldatlan közlekedési helyzet, parkolók hiánya -A műemléki környezetbe nem illeszkedő, összbnyomást rontó leromlott, vagy oda nem illő épületek -Gyenge gazdasági funkciók, különösen az idegenforgalmat érintő és a tudásintenzív kategóriákban -A környezettől idegen funkciók
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> -A város kedvező földrajzi helyzete -A város regionális programokban fejlesztésekre való nevesítése -Uniós források elérhetősége és célazonossága -A turizmus növekvő jelentősége, érdeklődés a történelmi, természeti értékek iránt 	<ul style="list-style-type: none"> -Jelentős verseny a turisztikai és városfejlesztési erőforrásokért -Célinfláció-túl sok projektet akarunk egyszerre megvalósítani

II.Nagykert

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> -Lakóövezet számára kedvező, nyugodt feltételek, -Megfelelő közüzemi infrastruktúra 	<ul style="list-style-type: none"> -Gyenge kereskedelmi, közösségi funkciók, -Kisebb területeken szociálisan hátrányos helyzetű alacsony iskolai végzettségű népesség, -Szegregációs veszély
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> -Városközpont közelsége, a hiányzó funkciók elérhetősége 	<ul style="list-style-type: none"> -kevés fejlesztési forrás

III.Halastó-Fényes-Fürdő

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> -Kedvező természeti környezet -Megfelelő infrastrukturális ellátottság -Magas arányú munkaképes korú népesség -Kiváló lakás feltételek 	<ul style="list-style-type: none"> -Gyenge kereskedelmi, turisztikai funkciók -A szabadidős lehetőségek szűkös kínálata
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> -Bőséges karsztvízforrások visszatérése 	<ul style="list-style-type: none"> -Idényjelleg miatti alacsony kihasználhatóság -Jelentős fejlesztési igény -Műemléki védettség miatt korlátozott fejlesztési lehetőségek a fürdő területén

IV.Tóváros

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> -Jó turisztikai, rekreációs feltételek -Erős kereskedelmi funkciók -Többirányú funkcióellátottság 	<ul style="list-style-type: none"> -Munkaerőforrások hiánya

Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> -Újabb attrakciók, természetre épülő turisztikai lehetőségek -Üzleti szolgáltatások fejlődésének lehetősége -Jelentős meglévő lakossági kereslet 	<ul style="list-style-type: none"> -Elöregedő lakosság

V.Újhegy

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> -Fejlett gazdasági feltételek -Turisztikai fejlesztési lehetőségek 	<ul style="list-style-type: none"> -Szegregációs veszély, -Gyenge kereskedelmi,közösségi funkciók
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> -Közelben levő munkalehetőségek -Jó közlekedési elérhetőség 	<ul style="list-style-type: none"> -Elszigetelődés a városközponttól -Gyenge humán szolgáltatások a vasút elválasztó ereje és a kedvezőtlen közlekedési körülmények miatt

VI .Kertváros

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> -Humán- és lakófeltételek fejlettsége 	<ul style="list-style-type: none"> -Kereskedelmi, vendéglátó funkciók hiánya
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> -Természeti értékek kihasználása 	<ul style="list-style-type: none"> -Egyoldalú, funkcióhiányos fejlődés

VII.Öreg-tó

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> -Kedvező természeti, rekreációs feltételek 	<ul style="list-style-type: none"> -Gyenge humán és közösségi funkciók
Lehetőségek	Veszélyek

-A természeti értékekre alapozott lakó és rekreációs feltételek	-Egyoldalú, funkcióhiányos fejlődés
---	-------------------------------------

VIII: Ipari Park

Erősségek	Gyengeségek
-Fejlett üzleti élet lehetősége	-Nem megfelelő útkapcsolat
Lehetőségek	Veszélyek
-Újabb vállalkozások megtelepedése	-Egyoldalú, funkcióhiányos fejlődés

IX. Agostyán

Erősségek	Gyengeségek
-Kedvező természeti adottságok -Erős civil közösség	-Szűkös erőforrások -Gyenge marketing
Lehetőségek	Veszélyek
-Természeti lehetőségek jobb kihasználása	-Elszigetelődés a földrajzi távolság, az elválasztó vasút és a gyenge integrálódási törekvés miatt

4 STRATÉGIA

A város és egyes városrészek fejlesztésének megalapozásához a korábban elfogadott dokumentumok közül a területfejlesztési koncepció, a Tata város önkormányzatának középtávú/2007-2010 /gazdasági programja, a Magyar terv, a város turisztikai stratégiája szolgál háttérül. A fejlesztések irányainak meghatározásánál figyelembe vettük az országos területfejlesztési terv, a településfejlesztési koncepció, a regionális operatív program fejlesztési céljait, prioritásait.

4.1 A stratégiát megalapozó dokumentumok

Régióinknak, térségeinknek olyan fenntartható rendszerekké kell válniuk, amelyek értékeiket, örökségüket, erőforrásaikat és belső összetartozásukat nem csak megőrzik, hanem azokat tovább erősítik, a társadalom, a gazdaság és a természeti-környezeti, kulturális elemek összhangját helyi-térségi rendszereikben az átfogó környezetgazdálkodás és az integrált környezeti tervezés segítségével biztosítják.

/Országos Területfejlesztési koncepció/

A Tatai Kistérség Területfejlesztési Koncepciójában a térség hosszú távú területfejlesztési céljainak meghatározásaként, elvárásaként az alábbiak fogalmazódtak meg:

- 1. Fenntartható fejlődés, környezetgazdálkodás, a természeti környezet védelme.**
- 2. Vonzó lakókörnyezet teremtése, a térség népesség-megtartó erejének fejlesztése.**
- 3. A „nyitott társadalom” elveit elfogadó, de sajátos hagyományaikra építkező helyi közösségek erősítése.**
- 4. Az agrárszektor fejlesztése; környezetbarát – akár hagyományos, akár a legmodernebb – ipar letelepítése.**
- 5. Az idegenforgalom fellendítése, a terciér szektor fejlesztése.**
- 6. Az épített környezet védelme.**

4.1.1 A város településfejlesztési koncepciója

A stratégia szerkezetét, az egyes fejezetek tartalmát a városok számára megadott városfejlesztési kézikönyv határozta meg. Tata város hosszú távú fejlesztésének célja: **jelentős hozzájárulás a város és a kistérség lakói életminőségének javulásához.**

A hosszú távú fejlesztés pillérei az előzőeket is figyelembe véve a következőkben határozhatók meg:

Jó színvonalú jövedelemszerző, foglalkoztatási, megélhetési lehetőségek nyújtása a város lakóinak és a kapcsolódó kistérség lakóinak. A város népesség megtartó és népességvonzó erejének erősítése, a városban és kistérségben élők környezeti feltételeinek javulása.

A humán szolgáltatásokhoz /oktatás, orvosi ellátás, szociális gondozás/ való jobb hozzáférés és azok minősége a város és kistérség lakóinak jobb életkilátásokat, kedvezőbb képzési és szociális ellátást, korszerűbb intézményi feltételeket nyújt. A közösségi, kulturális funkciókhoz kedvezőbb feltételek teremthetők, a városi funkciók - közlekedési közszolgáltatások- nyújtásának feltételei érzékelhetően kedvezőbbekké válnak, a funkciók biztosításához megfelelő anyagi, intézményi és személyi háttér jön létre.

Fontos a fenntartható fejlődés elérése, a fejlesztéseket a biztosítható források mellett az is determinálja, vagy korlátozza, hogy a létrejött fejlesztés jövedelemtermelő képessége, illetve társadalmi hasznossága mennyiben igazolható. /Ez a pályázatok elnyerésénél is feltétel./

A hosszú távú célok kijelölésénél figyelembe vettük:

- a városban a különböző, ma nem jól szervezett funkciók lakosság szempontjából előnyösebb megoldását /gazdaság, közlekedés, környezetvédelem, egészségügyi ellátás/.
- a történelmi, kulturális, természeti értékek védelme és jobb turisztikai hasznosítása érdekében szükséges funkcióváltásra, rehabilitációra, attrakciófejlesztésre vonatkozó szándékokat,
- az üzleti élet fejlesztésének a környezetet kímélő megoldási lehetőségeit.

A fejlesztési célok a város által elfogadott fejlesztési koncepciók, a Magyar terv célkitűzéseinek, illetve a tervezett projektekre vonatkozó elképzelések ismeretében, azon célok figyelembe vételével készültek.

Kiinduló elvünk volt, hogy az egymáshoz kapcsolódó, vagy kiegészítő funkciók harmóniában fejlődjenek, valamint az is hogy a városi és kistérségi-üzleti, városi, közösségi, humán és közigazgatási funkciók mindegyike fejlődjön és kedvezőbb legyen az elkövetkező 15 éven belül. Fontos elvnek tekintjük, hogy a legfőbb erőforrások a leginkább használt városi területekre koncentrálódjanak, így biztosítható, hogy az állampolgárok számára leginkább érzékelhetővé váljék a fejlesztések eredménye.

Alapelvek tekintettük azt is, hogy ne keletkezzenek zárványok, és ne irányuljanak fejlesztések a lakosság csak szűk köre által használt területekre. A fejlesztések nem kizárólag beruházásokat jelentenek, de gyakran a tartalom fejlesztése együttjár a tárgyi környezetben történő változtatásokkal is. Fontos elv, hogy a funkciók ésszerű elkülönítésére is sor kerüljön: az ipari funkciók a lakókat ne zavarják, megvalósuljon a természeti értékek, a műemlékek megfelelő környezetben történő bemutatása.

A javaslatoknál figyelembe vettük az eddigiekben kiérlelt javaslatokat.

Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy a stratégia rövid és középtávon az anyagi erőforrások korlátozottsága miatt nem képes minden fejlesztés háttérét megoldani, tehát nem tartalmaz minden egyébként szükségesnek ítéltető lehetőséget.

Másrészt a stratégia számol azzal is, hogy a fejlesztések sorrendjét befolyásolni fogja, mely célok megvalósításához sikerül a pályázati és magán erőforrásokat bevonni. A város fejlesztési programjait részben magánkezdeményezések és források, külső pályázati források bevonásával és az önkormányzat erőforrásait is figyelembe véve oldja meg a jövőben. Az önkormányzati forrásoknál különös jelentőséget tulajdonít az önkormányzat tulajdonában levő ingatlanoknak, melyek egyik fontos alapját jelentik a fejlesztéseknek.

A fejlesztések során a város közösségi, városi, üzleti, közigazgatási és humán funkcióinak harmonikus fejlesztését tűzi ki, hiszen a fejlesztések végső célja, hogy a városban lakók megélhetősége, életminősége javuljon. A fejlesztésnél figyelembe vettük a SWOT elemzés megállapításait is.

Ahhoz, hogy az életkörülmények javuljanak megfelelő anyagi háttér szükséges, akár a személyes jövedelmeket, akár a közösségi, városi funkciók biztosítását tekintjük. S bár a fejlesztések megvalósításához remények szerint az Unió forrásbevonás többlet lehetőséget nyújt, azonban a létrejött és megújult intézmények, funkciók és attrakciók hosszú távú fenntartásához folyamatosan képződő forrásokra van szükség. Ezért a stratégia kialakításánál és megvalósításánál kiemelten kezeljük a városi gazdaság, a turizmus, az ipar és az egyéb szolgáltatások bátorítását, a működési feltételek javítását, a helyi vállalkozások

jövedelemteremtő képességének erősítését. A fejlesztések során létrejövő értékek működtetése olyan díjbevételeket kell eredményezzen, amelyek legalább a működtetés költségeit fedezik /belépődíjak, parkolási díjak stb./

4.1.2 A város rendezési-szabályozási terve

A városrendezés, szabályozást meghatározó önkormányzati rendelet kijelöli a város különböző tervezett funkcióira leginkább alkalmas területeket, figyelembe véve a természetföldrajzi területeket, geológiai–földrajzi adottságokat, hagyományokat és a fejlesztési elképzeléseket. E tervekben szereplő szabályozások a természeti környezet, a lakóövezetek védelmét tartalmazzák, kijelölik az iparfejlesztésre alkalmas és célzott területeket. A terv a közlekedésfejlesztésnél is figyelembe veszi a lakott területek védelmét. A rövid és középtávra megfogalmazott célok összhangban vannak az elfogadott szabályozási tervvel, hosszú távon pedig, mivel a stratégiát a képviselőtestület fogadja el, egyben a célok megvalósításához szükséges szabályozás módosításokban is elkötelezett.

4.2 A város hosszú távú jövőképe

A város népessége nő, az új munkahely teremtések, a bővülő turisztikai kínálat, a szépülő város, a fejlődő ipar és szolgáltatások, a kellemes lakókörnyezet-természeti értéke, a rehabilitált épített környezet révén. A város kistérségi szerepköre erősödik, a középfokú oktatásban, egészségügyi szakellátásban, a közigazgatásban, az idősek és a fogyatékkal élők gondozásában meghatározóvá válik. A város új országos funkciót vállal a természetvédelmi fejlesztések, kutatások terén.

Oktatási, képzési területen megőrzi megyei, regionális szerepkörét, a város adottságaira alapozva erősödik a turisztikai, környezetvédelmi illetve a kapcsolódó képzések szerepe, az ifjúsági és felnőttképzésben egyaránt. A fejlesztések során kiemelt szempont a város népességmegtartó szerepének erősítése, melynek egyik kiemelt feladata a fiatalok

munkalehetőségeinek biztosítása, a szabad idejük eltöltéséhez kapcsolódó kulturált feltételek biztosítása.

Az elkövetkező években a város szegregációt megelőző gyakorlatot alakít ki, segíti a lakáskörülmények javítását, megfelelő komfortfokozatú szociális bérlakás fejlesztéssel, illetve a lakások korszerűsítéséhez kapcsolódó támogatásokkal.

A város legszélesebb funkciókat ellátó, leginkább használt városterületei fejlődnek. Egyidejűleg figyelmet fordítunk arra, hogy ne alakuljanak ki elszigetelt, az alapvető funkciókban hiányos városi területek.

A város fejlesztését az egyes városrészek alapfunkcióit figyelembe véve fejlesztjük /lakóövezet, ipari övezet stb./

A város munkanélküliségi rátája 4 %-alá csökken. A hátrányos helyzetűek munkába vonását segítő felnőttképzési programokat indít, illetve a térség gazdaságához igazodó képzési profilok kialakítását segíti az ifjúsági szakképzésben. A segély helyett a munkát előtérbe helyező foglalkoztatási programokkal segíti a hátrányos helyzetűek munkába állását.

A város meghatározó turisztikai ágazatává a turizmus válik, amely a város kivételes természeti adottságaira (tavak, kertek, parkok, geológiai különlegességek stb.) az országos és helyi jelentőségű műemlékeire, a rehabilitáció során megszüpült történelmi belvárosára, az eredeti állapotukban visszaállított szép és változatos műemlékeire alapoz. Ennek alapján választékos és innovatív hagyományteremtő rendezvényeket, sport és rekreációs lehetőségeket, új attrakciókat fejleszt a város annak érdekében, hogy megfelelő és sokoldalú termékkínálatot biztosítson a hazai és külföldi turistáknak.

Fejlődik az egészségturizmus azáltal, hogy a városban az új fejlesztésekhez kapcsolódó egészségügyi szolgáltatások fejlődnek ki. A város turisztikai fejlesztéseinek eredményeként **országos** jelentőségű turisztikai központtá válik. A városba látogató turisták száma 8-szorosára nő, az időszak végére eléri a 200 000 főt. Az impozáns célok elérése érdekében jelentős városismertető kampányt folytat, kihasználva a tömegkommunikáció, az utazási és rendezvényszervező szervezetekkel való kapcsolat lehetőségeit. Pályázatot ír ki, illetve versenyt hirdet a város ismertségét és népszerűségét javító kampány megtervezésére az

idegenforgalmi főiskolások között. A marketingkampányban a városmarketing mellett a térségmarketing is szerepet kap.

A turizmushoz kapcsolódó üzleti és nonprofit szolgáltatások bővülnek, új szálláshelyek és vendéglátó helyek jönnek létre, banki, biztosítási, tájékoztatósi, turisztikai szolgáltatások jönnek létre.

A történelmi városrészekről elkülönülten, a környezet értékeinek messze menő figyelembe vételével fejlődik a város ipara, elsősorban a tudásintenzív, innovatív iparágakban. Kihasnálva a város kedvező földrajzi helyzetét, az elkerülő út megépítését követően logisztikai szolgáltatók telepednek az arra kijelölt iparterületekre.

A város gazdasági potenciálja erősödik, elsősorban a turizmus, illetve a tudásintenzív iparágak fejlesztése révén. A vállalkozások száma 15 év alatt 20%-kal nő, meghaladja a 3600-at. Új vállalkozások jönnek létre a turizmusban, illetve a turizmust kiszolgáló szolgáltatásokban, az élelmiszeriparban, a közlekedésben, a kulturális területeken, mint pl. rendezvényszervezés, felnőttoktatás stb.

A vállalkozások gazdasági potenciálja is nő, magasabb árbevételt, nyereséget realizálnak. A foglalkoztatottak létszáma 10%-kal nő, elsősorban a ma inaktív népességből, illetve a vonzáskörzetből nyerve utánpótlást. A városban megtelepült nagyobb vállalkozások beszállítói is a városba telepednek a környezeti feltételek megóvásának messze menő figyelembe vételével.

4.2.1 Városi funkciók

A városban teljessé válik a hálózatba bekötött ivóvíz- és szennyvízelvezetési szolgáltatásban részesülők aránya. Új energiaközpont létesül alternatív erőforrásokra alapozva a gazdaságosabb fűtési rendszer megvalósítására. Önkormányzati támogatással megvalósul az ipari technológiával legalább 25 éve épült lakások fűtésszabályozása és hőszigetelése.